

HVAD ER FAMILIEPOLITIK?

Familiepolitikken skal understøtte og udvikle familiernes rammevilkår, så de selv kan træffe deres valg og løfte ansvaret for de valg, de træffer. Familiepolitikken skal understøtte familiernes robusthed og sikre familierne frihed og valgmuligheder for dermed at skabe et samfund præget af trivsel og vækst.

Familien spiller en vital rolle i samfundet. Et stærkt netværk i familien skaber stærkere individer. Og robuste familier er en forudsætning for et samfund med trivsel og vækst.

Udgangspunktet for den danske familiepolitik er individets og familiens ret til et liv, som både er personligt og privat. Kun ved alvorlige overtrædelser af samfundets principper og spilleregler kan dette grundvilkår tilsidesættes.

Familiernes og borgernes personlige frihed skal respekteres og det skal også familiernes ansvar for de beslutninger, de tager, og den måde de indretter sig på. De fleste familier har ressourcer til at løse hverdagens problemer og udfordringer. Forældrene har ansvaret for, at deres børn får en god og tryk opvækst. Det offentlige skal ikke overtage familiens forpligtelser og ansvar, men være til stede og hjælpe der, hvor familiens egne ressourcer ikke slår til.

Jo mere familierne selv kan, jo mere robuste, og dermed jo mindre sårbare de er, jo mindre behøver samfundet at tage over. Det har stor betydning for samfundet og dets sammenhængskraft at bevare og sikre denne robusthed. Samfundet er afhængigt af, at familierne og individerne er velfungerende.

Det er meget forskelligt, hvor robust den enkelte familie og individerne i den er. Flere parametre er afgørende:

- Familie og venner (kærlighed, omsorg, samhørighed, identitet)
- Økonomi (forsørgelse, forbrugsmuligheder, fleksibilitet)
- Beskæftigelse og uddannelse (udfordringer, identitet)
- Sundhed (fysisk og psykisk velvære)

Som udgangspunkt kan mennesket godt håndtere, hvis enkelte af parametrene ikke fungerer, som de skal. Vanskeligere bliver det, hvis flere af parametrene slår ud på én gang. Robustheden sættes altså på prøve alt efter, hvor hårdt den enkelte eller familien bliver belastet.

Forandringer, overgange og brud er vilkår i tilværelsen, som er med til at udvikle mennesker. Udfordringen for familiepolitikken er at sikre rammerne, så familien bedst muligt kan

klare de brud og overgange, der er en del af mange familiers liv og hverdag, f.eks. overgang fra barsel til arbejde eller fra arbejde til ledighed.

Familiens robusthed må således ikke sættes over styr på grund af en svær overgang fra barsel til arbejde, når et barn i familien bliver sygt, eller når et familiemedlem rammes af arbejdsløshed. I særligt svære situationer som skilsmisse, intense sygdomsforløb eller dødsfald i familien kan overskuelig, hurtig og let tilgængelig hjælp være helt afgørende for at opretholde familiens robusthed.

Viden om, hvem der kan hjælpe, hvor man finder hjælpen og hvad man skal gøre for at få hjælp, kan være afgørende i disse situationer. Her må myndighederne bidrage med hurtig, overskuelig og effektiv service.

Familiepolitikken skal sikre, at familierne får bistand og støtte fra samfundets og fællesskabets side til de brud og overgange, der kalder på hjælp – også udover den støtte, man kan få fra sit eget netværk i familien og vennekredsen.

Forandringer kan godt være overgange, der kun har begrænsede konsekvenser for den enkelte eller familiens robusthed f.eks. overgangen fra børnehave til skole eller fra uddannelse til beskæftigelse. Dette er forandringer, som har stor betydning i hverdagslivet, og som langt de fleste heldigvis kan håndtere.

Familiepolitik har også betydning for familiens hverdag. Familierne er brugere af offentlige serviceydelser som lægehjælp, daginstitutioner, skoler og plejehjem. Her skal borgerne kunne få service af høj kvalitet, tilgængelighed og sikres ret til forskellighed. Familierne er også forbrugere på markedet, hvor det er afgørende, at de bliver vejledt og ikke vildledt.

Familiepolitik handler således om familiernes rammevilkår – både til hverdag og i tilfælde af brud og overgange. Familiepolitikken går på tværs af mange politikområder. Instrumenterne i familiepolitikken er ikke alene lovgivning om dagtilbud, skilsmisse og adoption, men f.eks. også social-, ligestillings-, bolig-, beskæftigelses-, sundheds- og transportpolitik.